

Μανώλης Γραφίκος
Οικονομολόγος, αναπληρωτής γραμματέας Προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας, πρώην δήμαρχος Μεθουσίων

Τοπική Αυτοδιοίκηση: Μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος

ΠΟΣΟΙ από τους αναγνώστες αυτού του άρθρου γνωρίζουν ότι οι Δήμοι της χώρας έχουν συνολικά χρέη 2,2 δισ. ευρώ, καλυμμένα με διαθέσιμα 2,7 δισ. ευρώ, άρα η αυτοδιοίκηση δεν έχει χρέη, σε αντίθεση με την κεντρική Κυβέρνηση που χρωστά πάνω 325 δισ. και επιπλέον 3 δισ. ευρώ σε τρίτους. Πόσοι γνωρίζουν ότι οι Δήμοι της χώρας δεν προσθέτουν ελλείμματα (τα στοιχεία του 2017 δείχνουν πρωτογενές πλεόνασμα 366 εκατ. ευρώ), δηλαδή δεν «μπαίνουν μέσα»; Πόσοι γνωρίζουν ότι οι Δήμοι από συστάσεις του ελληνικού κράτους δεν έχουν προσθέσει βάρος στο δημόσιο χρέος της χώρας;

Τα ερωτήματα είναι ρητορικά. Εκτός από όσους έχουν υπηρετήσει το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κανένας άλλος δεν γνωρίζει όλα τα παραπάνω. Συνήθως οι ΟΤΑ είναι ταυτισμένοι με αρνητικά στερεότυπα, ενώ οι δήμαρχοι καλούνται να απολογηθούν ακόμα και για ζητήματα που δεν έχουν καμία ευθύνη.

Υπηρετώντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση για πάνω από δύο δεκαετίες από θέσεις ευθύνης, γνωρίζω πολύ καλά τα αρνητικά και τις αδυναμίες του θεσμού, όπως και τις δυνατότητές του να αποτελέσει τον καταλύτη για τη δημιουργία ενός μικρότερου και αποτελεσματικότερου κράτους. Την εμπειρία και τις προτάσεις μας που έχουμε όλοι οι άνθρωποι της αυτοδιοίκησης είχαμε την ευκαιρία να παρουσιάσουμε σε πρόσφατη εκδήλωση που διοργάνωσε για την επόμενη μέρα της τοπικής αυτοδιοίκησης, παρουσία του αντιπροέδρου της Ν.Δ. Κωστή Χατζηδάκη και φίλων δημάρχων.

Ο στόχος της αποτελεσματικής αυτοδιοίκησης μπορεί να υπηρετηθεί μόνο μέσα από ένα ξεκάθαρο πλαίσιο αρμοδιοτήτων με ριζική απλοποίηση της γραφειοκρατίας. Οι ΟΤΑ πρέπει να έχουν οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια και να ελέγχονται ουσιαστικά από τις αρμόδιες αρχές μέσω μιας απλοποιημένης διαδικασίας.

Σε παλαιότερα άρθρα μου είχα την ευκαιρία να παρουσιάσω τις προτάσεις της Ν.Δ. για την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων και της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ.

Η αυτοδιοικητική εμπειρία ετών μάς δίνει τη δυνατότητα να πάμε τις προτάσεις αυτές ένα βήμα παρακάτω. Η προσωπική μου συμβολή αφορά στους τομείς της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης και του ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης προτείνω τα κάτωθι:

- Τριετής κυλιόμενος προϋπολογισμός.
- Λειτουργικός και επενδυτικός προϋπολογισμός. Ο πρώτος να εγκρίνεται από την οικονομική επιτροπή και ο δεύτερος από το Δημ. Συμβούλιο.
- Απλοποίηση των θεσμοθετημένων εσόδων με λιγότερους κωδικούς, ενώ σε βάθος χρόνου όλοι οι φόροι ακινήτων πρέπει να περάσουν στους ΟΤΑ και να σταματήσει η κρατική χρηματοδότηση.
- Να μπορεί ο δήμαρχος με απόφασή του να δημιουργεί κωδικούς εσόδων στον προϋπολογισμό, χωρίς πολλά γραφειοκρατικά εμπόδια. Στον τομέα της Διοικητικής Διαχείρισης προτείνω:
 - Τη δημιουργία Κανονιστικών Πλαισίων από τους ΟΤΑ.
 - Την κατάργηση των Τοπικών Συμβουλίων σε αστικά κέντρα, καθώς και όλων των Νομικών Προσώπων των ΟΤΑ.
 - Το διαχωρισμό των αποφάσεων αιρετών / υπαλλήλων.

Σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό θεωρώ απαραίτητη την ενίσχυση της Τ.Α. με μετακλυτούς υπαλλήλους σε θέσεις ευθύνης, την ενίσχυση του ρόλου των αιρετών και την ουσιαστική διοικητική, δικαστική και ηθική προστασία τους από τους «υπέρτερες» του δημόσιου συμφέροντος που πιετούν λάσπη στον ανεμιστήρα.

Άφρα στο τέλος το ζήτημα του εκλογικού νόμου. Η απλή αναλογική όπως την ετοιμάζει η κυβέρνηση θα παραλύσει τους ΟΤΑ. Όσοι έχουμε υπηρετήσει το θεσμό συμφωνούμε ότι το εκλογικό σύστημα πρέπει από τη μία να αμβλύνει τις ακρότητες του σημερινού συστήματος, αλλά και να οδηγεί σε ένα σταθερό σύστημα διοίκησης, παρέχοντας κίνητρα για προγραμματικές συνεργασίες των δημοτικών παρατάξεων.

Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του πολιτικού συστήματος και των πολιτών και η εξάλειψη των φαινομένων της απονομιμοποίησής του ξεκινά από τον εγγύτερο πολιτικό θεσμό προς τους πολίτες: το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η δημιουργία ενός μικρότερου και αποτελεσματικότερου κράτους ξεκινά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αν τοίμισουμε τις αναγκαίες αλλαγές, θα κερδίσουμε όλοι: τοπικές κοινωνίες, κράτος και πολίτες. ■

